

HAVZA MESLEK YÜKSEKOKULU

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROGRAMI

ISG 216 – MESLEK ETİĞİ

Öğr. Gör. Cihan YAYLACI

GİRİŞ

ISG 216 – MESLEK ETİĞİ

Hafta-13

13. SAVAŞ SANATI

13.1.Sun Tzu

13.2. Komutanın Bilmesi Gereken Kurallar

13.3. Komutanın Sorumluluđu

13.4. İletifim Ve Kişilik

Kaynaklar

Konuya özgü kavramlar

Töre: Toplum tarafından genel kabul gören ahlak kurallarına uygun davranış sergilemesi,

Etik: İnsanların tutumlarının ve davranışların iyi (doğru) veya kötü (yanlış) yönden değerlendirilmesi şeklinde de etiği günümüzde tanımlanabilir,

Kültür; tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlarını bütünü olarak tanımlanır.

Toplumsal normlar: Toplumsal yaşamda kişi ve grupların tavır ve davranışlarının nasıl olması gerektiğini belirleyen ve yaptırımlarda destekleyen ortak toplumsal kurallar.

13.1. SUN TZU

- Gerçek adı SUN Zİ olan SUN TZU M.Ö. 6 ve 5. yy. yaşamıştır.
- Savaş sanatı insanlık tarihinin en eski strateji eseridir.
- Eser, M.Ö. 403-221 döneminde Çin' deki 'Savaşın Beylikleri' dönemine aittir.
- Savaş sanatı (SUN TZU) 13 bölümlük bir kitaptır.
- Felsefi durumun araçlarından yararlanmak için stratejiyi güçlü bir araç olarak kullanmaya dayanmaktadır.
- Savaşı; Var olma ya da yok olma yolu,
Ölüm kalım yeri olarak tanımlar.

- Savaşın kazanılması için çeşitli ilkelerden bahseder.
- Ahlaki etik ilkesi de bunlardan birisidir.

Örneğin, savaşı hakkıyla sevk ve idare den kişi, ahlaki kurallara ve disipline bağlı kalır, zaferin ya da yenilginin kaderini tayin eder.

- Liderin ahlaki karakterini vücuttaki iskelete benzetir.
- Vücudu iskelet nasıl ayakta tutuyorsa lideri de ayakta tutan sahip olduğu ahlaki karakteridir.
- Ahlaki güç lideri diğer liderlerden farklı kılar.

13.2. KOMUTANIN BİLMESİ GEREKEN KURALLAR

SAVAŞTA BİR KOMUTANIN BİLMESİ GEREKEN 5 KURAL;

1-) **YOL:** Birlikte ölüm birlikte yaşama,

Halkın yöneticisi ile aynı düşünceye sahip olmasını sağlar.

2-) **GÖK:** Sıcak – soğuk, karanlık – aydınlık, zaman – mevsim

3-) **YER:** Uzak – yakın, güvenli – tehlikeli

4-) **KOMUTAN:** Erdem, güven, cesarete sahip kişi

5-) **KURAL:** Örgütlenme biçimi

SUN TZU der ki bu 5 kuralı bilen savaşı kazanır.

SUN TZU Lideri Tanımlarken Aşağıdaki Özelliklerden Yararlanmıştır

1-) HİKMET: Sahip olduğu bilgiyi kullanmasını bilen.

2-) GÜVENİLİRLİK: Astlarının bütün güvenini kazanmış lider.

3-) CESARET: Cesur lider korkusuzca doğru olanı yapar, cesaret eksikliği liderin temel zayıflığıdır, başarılı girişimciler risk olan yönetici.

4-) KATILIK: Astlarının yetkilerini kullanarak yönetir. Yetkiler kullanılırken yasa ve kuralların üzerinde OLMAMALIDIR. Sertlik yumuşak bir yöntemle sergilenmeli.

Çinliler, bu duruma ' Yumuşak Kuvvet ' demektedir.

5-) SAMİMİYET

6-) İYİLİK VE CÖMERTLİK

Planlama savaş esnasında önemlidir. Önce artılar hesaba katılarak durum değerlendirilir. Fırsatlar kullanılır ve harekete geçilir.

- Vurabilecekken vuramayacak gibi gösterme,
- Saldıracakken saldıramayacak gibi gösterme,

- Yemle ve kandır,
- Kargaşa çıkar ve ele geçir,
- Dirençliğe hazırlan,
- Beklemediğinde ortaya çık;
- Güçlüyse sakın,
- Dinleniyorsa rahatsız et,
- Tevazu göster ki gerçek sansın.

İyi bir komutan **NASIL** ve **NE ZAMAN** saldıracağını bilir,

Kazanan tarafı belirleyen 5 kuralı SUN TZU aşağıdaki gibi belirtmiştir;

1-) Savaşacağı ve savaşmayacağı zamanı bilen taraf,

2-) Büyük orduyu ve küçük orduyu yönetmenin farkını bilen taraf,

3-) Amaç birliği olan taraf,

4-) Düşmanı hazırlıksız yakalayan taraf,

5-) Kralın (hükümdarın) komutanın işlerine müdahale etmediği taraf,

- Komutan hükümdarın yakın yardımcısı,
- Her ikisi de birbirine yakınsa o ülke güçlüdür

HÜKÜMDAR 3 DURUMDA ASKERİNİ ZORA SOKAR;

- 1) İlerlemeyecek askere ilerlemesini söylerse,
- 2) Geri çekilmeyecek olan askere geri çekilmesini söylerse,
- 3) Dizginlerse

Ordu düzenini bilmeyen hükümdarın ordunun iç işlerine karışması askerin kafasını karıştırır, bu da kargaşaya neden olur.

Ast ve üstün her zaman tek yürek olması gerekir.

Olasılıkların sağlayacağı avantajlarını anlayan komutanlar savaşı yönetebilen komutandır.

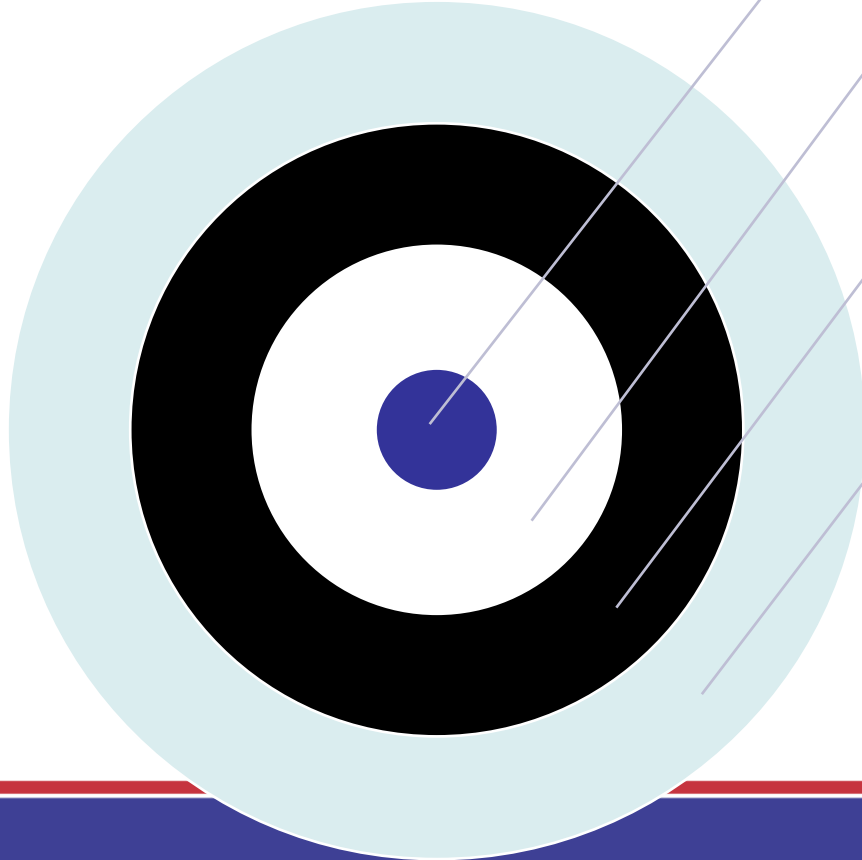
Olasılıkların sağlayacağı avantajları anlamayan komutan bu avantajlardan faydalanamaz.

Akıllı bir komutan;

- Faydayı görmeli,
- İnançla görevini yerine getirmeli,
- Zararı fark edip sakınmalı,
- Görevlerin yerine getirmesi için baskı yapmalı,
- Amaçlanan hedefe yönelmeli,
- Düşmanın saldırma olasılığını hesaba katmalı,

13.3. KOMUTANIN SORUMLULUĐU

Ordusunu hızla
peşinden sürüklemeli.

Nereye gittiğini kimse
anlamamalı.

En tehlikeli yere
gidebilmeli

Düşman topraklarında
ne kadar derine
ilerlenirse savaşma
isteđi artar.

- Düşman topraklarında ne kadar az ilerlenirse savaşıma isteği azalır ve ordu dağılır.
- Askerlerin ruh halini iyi bilmeli.
- Zor durumda da emirlere itaat edecekler.

ÜLKEYİ / ORDUYU KORUMANIN YOLU

- Akıllı hükümdar hesabını iyi yapmalı.
- Avantajlı bir durum yoksa harekete geçmemeli.
- Bir anlık öfkeyle ordusunu savaşıma sokmamalıdır. Çünkü bir anlık öfke zamanla yerini mutluluğa bırakır.
- Akıllı hükümdar sağduyulu, iyi bir komutan dikkatli olmalıdır.

13.4. İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Sosyal Yaşam Etiği

Sosyal yaşamda uyulması gereken kurallar:

- Sosyal,
- Ekolojik,
- ❖ İnsanların yaşaması için diğer canlılara ihtiyacı vardır,

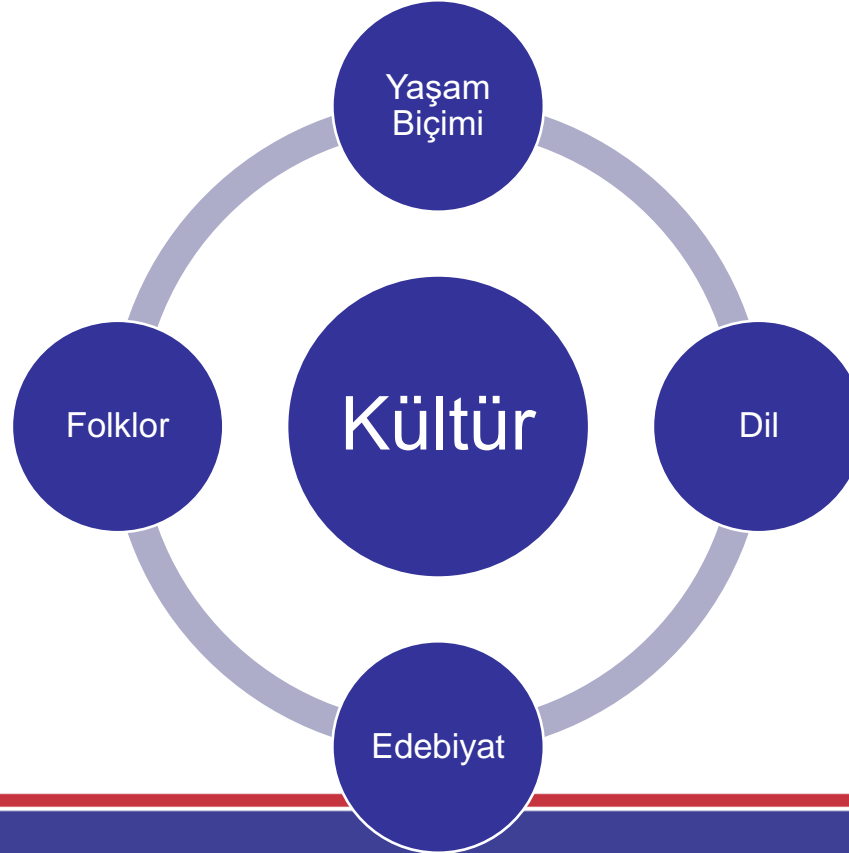
Sosyal yaşam etiği.

- İnsanların kendi aralarındaki ilişkiler, (Bu ilişkiler, saygı ve nezaket kuralları içerisinde yürütülür. Kuuvvet ve güç kullanımı gibi baskı yöntemleri kullanılmamalı. Uygunsuz olarak sayılan davranışlardan da kaçınmalıdır.)
- İnsanın doğadaki diğer canlılarla kurduğu ilişkiler, uyması gereken kurallar bütünü,

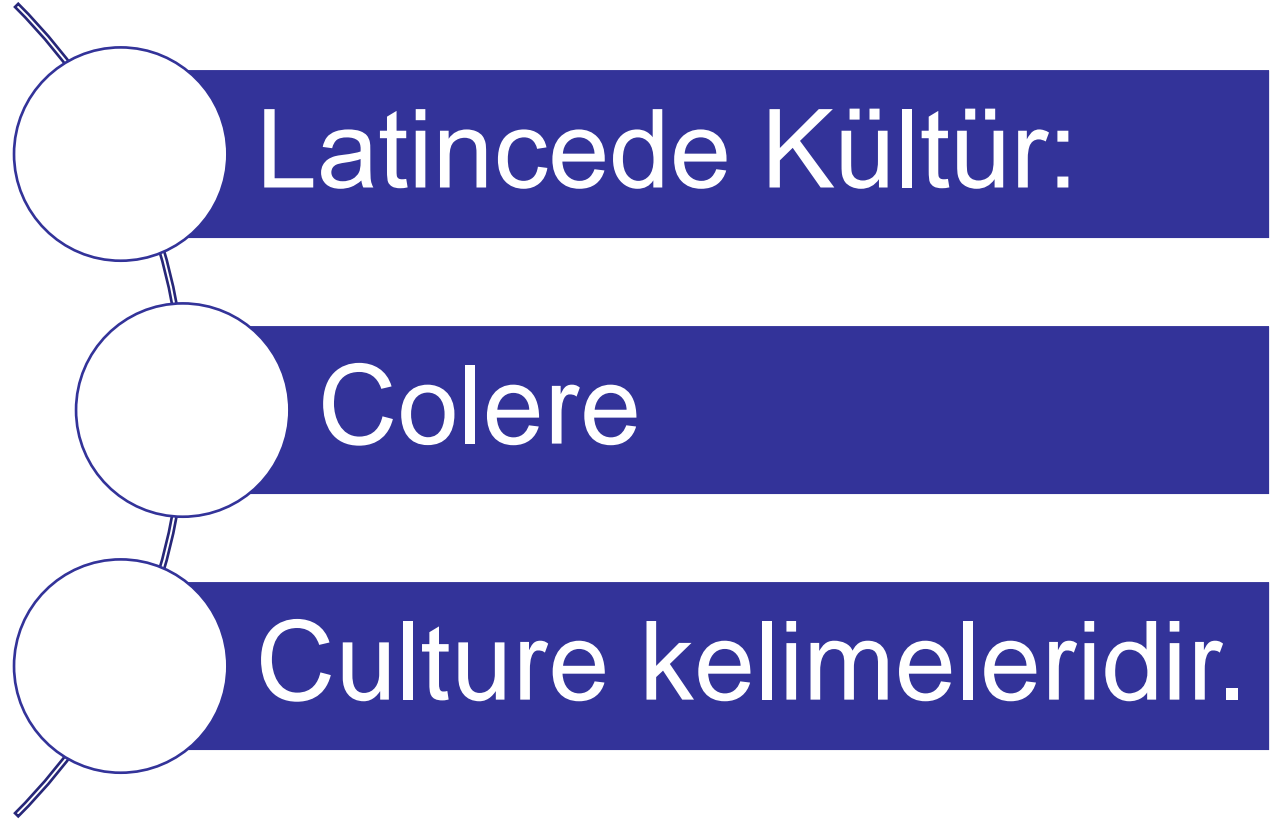

Sosyal Yaşam Etiği

Kültür; tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlarını bütünü olarak tanımlanır.

KltrleŖme: Bireyler içinde yaŖadıkları grup, toplum kültürünün sunduğu değerleri

kltrleŖme yoluyla öėrenir,

Kültür, bir toplumun tüm yaŖam biçimi,

13.4. İLETİŞİM VE KİŞİLİK

İyi bir iletişim kurabilmek için insanların kişilik özellikleri hakkında bilgi sahibi olmamız gerekir.

9 farklı tipte kişilik tipi bulunur:

1. Reformcu (Rasyonel ve İdealist)
2. Danışman (Cömert)
3. Başarıcı (Hırslı)
4. Tasarımcı (Duyarlı)
5. Araştırmacı (Entelektüel, Ketum)
6. Sorun Çözücü
7. Hevesli
8. Meydan Okuyan (Lider)
9. Uzlaşmacı

İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Reformcu (Rasyonel ve İdealist): Düzenli, akılcı, mükemmeliyetçi, dürüst, detaycı özelliklerine sahiptir.

Amaçları ve prensipleri belli,

Çok fazla eleştirirler,

İyi iletişim kurabilmek için; fikirlerine değer vermeli, adil ve saygılı davranmalı,

Danışman (Cömert) : Açıklayıcı, insan seven, ılımlı, hassas, duyarlı

özelliklerine sahiptir.

Takım çalışmalarında etkili rol oynar,

“Hayır” diyemezler,

İyi iletişim kurabilmek için; eleştiriler nazikçe yapılmalı, onlara değer verildiği

hissettirilmeli

İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Başarıcı (Hırslı): Esnek, enerjik, odaklanabilen, etkileyicidir.

Başarı ve statü önemlidir,

İşkolk olabilirler

İyi iletişim kurabilmek için; işlerini yaparken rahatsız edilmemeli,

Tasarımcı (Duyarlı): Sanatsal, ifade gücü yüksek, içine kapalı ve çabuk öfkelenme özelliklerine sahip,

Çalışma ortamına derinlik ve stil katar,

Kararsızdırlar,

İyi iletişim kurabilmek için; desteklenmeli ve kendilerine değer vermeleri sağlanmalı,

Eleştirilmemelidir,

İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Araştırmacı (Entelektüel): Anlayışlı, yenilikçi, yalıtılmış, kendi başına olmaktan hoşlanan insanlardır.

İyice öğrenen kadar araştırma yapar,

Detaylara ve derinliğe önem verir,

İyi iletişim kurabilmek için; sözler dolandırılmadan kısaca söylenmeli, aşırı samimi davranılmamalı, kişisel alanlarına girilmemeli,

Sorun Çözücü: Sorumluluk sahibi, meşgul, sempatik, endişeli olma özelliklerine sahiptir.

İş ortamında problemleri noktaları düzeltir,

Risk almayı sevmez,

İyi iletişim kurabilmek için; Doğru ve net ifadeler kullanılmalı, baskılanmamalı,

İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Hevesli: Atılgan, dağınık, çekici ve iyimser insanlar,

İlgiden hoşlanırlar,

Deđişim ve yenilik heveslileri çeker,

İyi iletişim kurabilmek için; Tarzları değiştirilmeye çalışılmamalı, ne yapacakları söylenmemeli,

Meydan Okuyan (Lider): Kendilerine güvenen, güçlü, çatışmacı kişilerdir,

Başkalarının cesaret edemediği kararları verir,

Cömert kişilerdir,

İyi iletişim kurabilmek için; Haklarında dedikodu yapılmamalı, yardımları takdir edilmeli,

İLETİŞİM VE KİŞİLİK

Uzlaşmacı: İnsanlara açık, kabul edilebilir, rahat ve uyumludur.

Gerginlik yaratmazlar,

Başkalarını destekler,

İyi iletişim kurabilmek için; baskıcı olmamalı, sakin ve yavaş konuşulmalı,

KAYNAKLAR

Savaş Sanatı, Sun Tzu, Türkiye İş Bankası, 2014, XVIII. Basım

